

Lovisa stad

Plan för användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen

2025–2030

Skolornas ICT-stödperson Art Karimäki

14.8.2024

I upprättandet av Lovisa stads plan för användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen 2025–2030 har medverkat följande personer: skolornas ICT-stödperson Art Karimäki, utbildningschef Timo Tenhunen, digitutor Carina Astikainen, ICT-assistent Sami Lehtonen, förskolelärare Salla-Maj Saresvuo, ämneslärare Tom Olander och ämneslärare Aki Mustonen

Dessutom har rektorerna i Lovisas skolor och skolornas ICT- och digitutorgrupp haft möjligt att ge respons på planen.

Innehåll

Inledning	4
Finlands digitala kompass (Statsrådet 2022:65, Valtioneuvoston selonteko: Suomen digitaalinen kompassi)	5
1 Sammandrag	5
2 Mål och nyckelresultat i den digitala kompassen	6
Riktlinjer för digitaliseringen av fostran och utbildning 2027 (Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2023:47)	7
1 Sammandrag	7
2 Vision	7
3 Mål	8
4. Riktlinjer för digitalisering i Lovisa	11
Lovisa stads strategi: Utbildning	12
1 Ansvarsområdets uppgifter	12
2 Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten	12
3 Förändringar i verksamhetsmiljön och projekt som pågår under planperioden	12
4 Riskbedömning	12
5 Bindande nyckelmål i förhållande till stadsfullmäktige vilka härletts ur stadsstrategin och tyngdpunkterna för verksamheten	13
Del I: Förskoleundervisning och grundläggande utbildning	14
1 Mål för användning av IKT inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i Lovisa stad för 2025–2030	14
2 Genomförande i praktiken	14
2.1 Applikationer	14
2.2 Utrustning	15
2.3 Nätverk	15
2.4 Pedagogik	15
3 Digistigen i Lovisa stad	16
4 Rollerna inom de olika delområdena i praktiken	16
4.1 Lärande individer i Lovisa	16
4.2 Lärare i Lovisa	16
4.3 Lovisa stad och utbildningsförvaltningen	17
4.4 Kommunens dataförvaltning/tjänsteleverantörer	17
Del II: Gymnasier	18
Inledning	18
Kvalitetsstrategi för gymnasieutbildningen (Undervisnings- och kulturministeriet 2022:47)	18
Sammandrag	18

1.1 Inledning.....	18
1.2 Visionen för gymnasieutbildningen och kvalitetsledningen av den	19
1.3 Digitalisering.....	19
1.4 Gymnasieutbildningens kvalitetsfaktorer	21
1.5 Om genomförandet av kvalitetsstrategin	22
1.6 Genomförande av kvalitetsstrategin för gymnasieutbildningen i Lovisa	23
2 Mål på allmän nivå	23
2.1 Digitalt studentexamensprov (Abitti)	23
2.2 IKT inom undervisningen	23
2.3 De studerande	23
3. Lokaler och tekniska krav	23
3.1 Krav på undervisningslokalerna.....	23
3.2 Anordnande av digitalt studentexamensprov	23
3.3 Digitala prov i undervisningen	24
4 IKT i undervisningssituationer	24
Del III, Gemensamma delområden.....	25
1 IKT-stödtjänster	25
1.1 Tekniskt stöd	25
1.2 Pedagogiskt stöd	25
2 Undervisningslokalernas AV-utrustning	25
3 Datasäkerhet och dataskydd inom utbildningen	25
4. Användning av artificiell intelligens inom utbildningen.....	26
Del IV, Lagar och rättsakter	26

Inledning

Denna plan för användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) i undervisningen 2025–2030 är en handling som styr användningen av informationsteknik inom Lovisa stads skolväsen och ger en riktning för undervisningen, utvecklingsarbetet, skolornas verksamhetskultur och framtida investeringar. Planen baserar sig på grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014, grunderna för gymnasiet läroplan 2019 och Lovisa stads strategi och tar hänsyn till den pågående tekniska utvecklingen och framtida behov. Planen tar också hänsyn till statsrådets redogörelse om den digitala kompassen, Undervisnings- och kulturministeriets publikation "Riktlinjer för digitaliseringen av fostran och utbildning 2027", Undervisnings- och kulturministeriets publikation "Kvalitetsstrategi för gymnasieutbildningen" och Utbildningsstyrelsens anvisning "Offentlighet och informationshantering inom undervisningsväsendet".

Under den innevarande planperioden har vi lagt märke till att färdigheter i informations- och kommunikationsteknik utgör en allt viktigare medborgarfärdighet. Färdigheter i informations- och kommunikationsteknik är inte enbart ett verktyg för lärande utan också en viktig del av multilitteraciteten och elevens personliga utveckling. Vi har gjort framsteg inom fyra huvudområden: förståelse av tekniken, ansvarsfull och säker användning, informationshantering samt interaktion och nätverksbildning. Även om vi uppnått vissa av våra mål, finns det fortfarande områden där en fortsatt utveckling är nödvändig.

Vi måste erbjuda våra lärande individer verktyg och färdigheter att fungera som samhällsmedlemmar idag och i framtiden. För att uppnå detta är det nödvändigt att förenhetliga verksamheten inom hela undervisningsfältet och stöda den pedagogiska utvecklingen från förskoleundervisningen ända till gymnasiet.

Projektfinansieringen för IKT-utveckling har minskat, men detta bör inte hindra investeringar i utrustning och framför allt inte i pedagogiskt stöd. Det digitaliserade undervisningsmaterialet och samordnandet av materialet kräver kontinuerligt pedagogiskt kunnande och stöd. Det är också viktigt att vara medveten om att lärarnas IKT-färdigheter varierar och att lärarna därför behöver anpassat stöd.

Syftet med denna plan är att säkerställa att skolorna i Lovisa stad använder informations- och kommunikationsteknik på bästa möjliga sätt, samtidigt som vi stöder våra lärare och elever när de växer och utvecklas som användare av informations- och kommunikationsteknik. Tillsammans skapar vi grunden för en stark och hållbar framtid för alla våra lärande individer.

Planen kommer att uppdateras i enlighet med bilaga 1.

Finlands digitala kompass (Statsrådet 2022:65, Valtioneuvoston selonteko: Suomen digitaalinen kompassi)

Nedan finns viktiga utdrag ur denna redogörelse, vilka bör betraktas som ett vägledande rättesnöre för denna plan.

1 Sammandrag

Finlands digitala kompass har utarbetats under ledning av ministerarbetsgruppen för utveckling av digitaliseringen, dataekonomin och den offentliga förvaltningen och av digitaliseringsbyrån för att styra och leda utvecklingen inom digitalisering i Finland. Som bakgrund till kompassen innehåller redogörelsen en beskrivning av Finlands utmaningar och möjligheter i fråga om att utveckla och utnyttja digitaliseringen och dataekonomin.

Den digitala kompassen är baserad på en europeisk värdegrund och på programmet för det digitala decenniet 2030. Den styr utvecklingsarbetet och stärker den gemensamma förståelsen av fördelarna med, begreppen i och riktningen för digitaliseringen och dataekonomin. Den digitala kompassen fastställer också prioriterade områden för Finlands påverkansarbete i Europeiska unionen.

Den digitala kompassen är riktgivande när vi skapar en gemensam plan för hur utvecklingen av digitaliseringen och dataekonomin ska framskrida. I enlighet med visionen bygger vi ett attraktivt, konkurrenskraftigt, hållbart och välmående digitalt kompetent Finland. Det här uppnås med hjälp av konkurrenskraftig och innovativ affärsverksamhet, hög kompetens och bred bildning, offentliga tjänster som sätter människan i centrum och en trygg och högklassig infrastruktur. En förutsättning för att målen med den digitala kompassen ska uppnås är en bred systemförändring; ett målmedvetet samarbete med offentliga och privata sektorn, universitet, högskolor och forskningsinstitut samt olika organisationer. För att påskynda digitaliseringen och dataekonomin behövs investeringar men också branschövergripande praxis.

1.1 Delaktighet i ett digitalt samhälle

När samhället digitaliseras måste man se till att alla har möjlighet att delta i samhället och dess verksamhet. Detta säkerställs genom att man ägnar uppmärksamhet åt digitala färdigheter samt de digitala tjänsternas tillgänglighet. Möjligheten att använda digitala tjänster stärker möjligheterna att delta och påverka också på ett bredare plan i samhället. Tillräckliga digitala färdigheter är en förutsättning för såväl sysselsättning som för social och samhällelig delaktighet. Digitala färdigheter är en ny medborgarfärdighet. Digitala färdigheter byggs upp genom att man stärker kompetensen, ökar jämlikheten i utbildningen och stöder kontinuerligt lärande.

2 Mål och nyckelresultat i den digitala kompassen

2.1 En digitalt kompetent befolkning och arbetskraft

Finlands framgång som nation i den globala konkurrensen grundar sig på en omfattande bildning och stark kompetens. I ett digitaliserat samhälle är goda grundläggande digitala färdigheter en ny medborgarfärdighet, som både individer och organisationer – från företag till aktörer inom den offentliga och tredje sektorn – aktivt förnyar och upprätthåller. Forskning och utbildning producerar sådan ny kunskap och kompetens om den digitala världen som vår funktionsförmåga och konkurrenskraft förutsätter. Såväl unga som personer i arbetslivet måste kontinuerligt utveckla sina kunskaper, färdigheter och sin kompetens för att vi ska kunna möta de förändringar som det förnyade arbetslivet, den tekniska utvecklingen och befolkningens åldersstruktur för med sig. Vi måste också se till att vi är ett attraktivt land för internationella digitala experter.

2.2 Finland är ett digitalt bildat land

Bildning syns och påverkar i vårt samhälle genom att vi är kreativa, delaktiga, tar ett globalt och samhällsligt ansvar, har förståelse för mångfald, bryr oss om andra och mår bra. För att förstå, utveckla och fungera i ett digitaliserat samhälle krävs att den digitala bildningen stärks.

Bildningen har en kunskapsmässig, etisk och samhällslig dimension. Digital bildning förutsätter kunskap och kompetens, möjligheter att delta samt färdigheter att agera aktivt och uttrycka sig på ett kreativt och säkert sätt i den digitala världen. Den digitala bildningen ger svar på vad man måste veta, hur man ska agera och hur man ska delta för att nå den vision som avses i den digitala kompassen så att människornas ömsesidiga respekt och förtroende för det digitaliserade samhället stärks.

Digital bildning består också av informations- och bedömningsförmåga och empati. Avancerad teknik såsom artificiell intelligens förutsätter att etiska frågor identifieras redan i planeringsskedet för nya lösningar. Var och en av oss bör också förstå hur digitaliseringen och dataekonomin påverkar vårt eget liv. Den digitala bildningen måste därför medvetet byggas upp och upprätthållas i vårt samhälle. Samtidigt fungerar den som en kraft som förnyar samhället. Den digitala bildningen bygger på ett starkt utbildningssystem. Också de allmänna biblioteken har stor betydelse när det gäller att främja digital bildning för alla befolkningsgrupper. Långtidsförvaringen av kulturarv och vetenskapliga material och information som en del av mänsklighetens minne säkerställer en grund för den digitala bildningen.

2.3 Strategiska mål och nyckelresultat 2030

- MÅL: Finland är ett digitalt bildat land där var och en har färdigheter att agera i den digitala världen och den ömsesidiga respekten och förtroendet är på en hög nivå.
- MÅL: Våra grundläggande digitala färdigheter är bäst i världen och de för den hållbara samhällsliga utvecklingen framåt.
- MÅL: Digital kompetens stöder innovationer, konkurrenskraft och välfärd. Utbildning och forskning ger upphov till den sakkunskap som behövs i samhället. Finland är ett av världens mest kända och attraktiva centrum för utbildning, forskning och investeringar inom teknologibranschen samt ett attraktivt land för internationella digitala experter.

Riktlinjer för digitaliseringen av fostran och utbildning 2027 (Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2023:47)

Nedan finns viktiga utdrag ur denna publikation, vilka bör betraktas som ett vägledande rättesnöre för denna plan.

1 Sammandrag

Internationella och nationella strategier ställer upp ambitiösa mål för digitaliseringen av fostran och utbildning. Digitaliseringen har utvecklats i snabb takt under de senaste åren. Det behövs målmedvetet samarbete för att målen ska kunna nås och utvecklingsbehoven ska kunna tillgodoses.

Enligt visionen är Finland ledande i världen när det gäller utvecklingen och utnyttjandet av hållbar digitalisering inom fostran, undervisning och utbildning 2027. Med hjälp av digitaliseringen främjas jämlika möjligheter för alla att lära sig och utvecklas. Digitala verktyg och miljöer stöder elevernas individuella behov och främjar jämlikheten och tillgången till utbildning. Digitaliseringen stöder samarbetet mellan aktörerna och lärandet i olika skeden av livet. Digitaliseringen främjas på ett informationsbaserat sätt i enlighet med principerna för hållbar utveckling.

Genomförandet av riktlinjerna innebär att kompetensen ökar och jämlikheten förbättras, de digitala lösningarna i branschen utvecklas långsiktigt, innovativt och systematiskt, utbildningspolitiken och informationsunderlaget för ledningen av utbildningen stärks och välfärden förbättras på bred front tack vare ett aktivt digitalt medborgarskap.

Riktlinjerna är gemensamma för branschen och gäller hela utbildningssystemet. I dokumentet redogörs för de åtgärder som utvecklingen av digitaliseringen förutsätter. Dessutom fastställs arbetsfördelningen mellan Undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen.

2 Vision

Digitaliseringen stöder lika möjligheter till högklassigt lärande och kompetensutveckling.

- Var och en får bättre möjlighet att lära sig och utveckla sin kompetens tack vare digitaliseringen.
- Den digitala kompetensen utvecklas kontinuerligt under hela lärtigen.
- Personalens digitala kompetens utvecklas systematiskt.
- De digitala lösningarna bildar en högklassig och kompatibel digital miljö som stöder samarbetet mellan aktörerna.
- Internetuppkopplingar och utrustning möjliggör en digital miljö som stöder det pedagogiska arbetet.
- De digitala tjänsterna och den relaterade infrastrukturen utvecklas som helhet.
- De digitala tjänsterna och innehållen i anslutning till undervisningen och lärandet är högklassiga och säkra.
- Utvecklingen av de digitala lösningarna för undervisning och lärande genomförs i brett samarbete.

Digitaliseringen stöder det informationsbaserade utvecklandet.

- Registerdataunderlaget är uppdaterat och högklassigt.
- Lösningarna för informationsproduktion, rapportering och analyser möjliggör informationsbaserad ledning och utveckling.
- Ledningen, prognostiseringen, styrningen och utvecklingen grundar sig på information.

Att visionen uppnås innebär att individens kompetens ökar och jämlikheten förbättras, de digitala lösningarna i branschen utvecklas långsiktigt, innovativt och systematiskt, utbildningspolitiken och informationsunderlaget för ledningen av utbildningen stärks och att välfärden förbättras på bred front tack vare ett aktivt digitalt medborgarskap.

3 Mål

3.1 Digitaliseringen stöder lika möjligheter till högklassigt lärande och kompetensutveckling

Alla lärande individer har samma tillgång till och bra kompetens när det gäller att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen erbjuder, vilket är en förutsättning för ett aktivt medborgarskap. Individens lärande bildar ett livslångt kontinuum som gör det möjligt att utveckla kompetensen till en hög nivå. Alla yrkespersoner inom fostran, undervisning och utbildning har förstklassig digital kompetens och kapacitet att utnyttja digitala lösningar på ett pedagogiskt ändamålsenligt sätt. De lärande individerna och undervisnings- och handledningspersonalen har en aktiv roll när det gäller att utveckla användarorienterade digitala lösningar i branschen.

3.1.1 Var och en får bättre möjlighet att lära sig och utveckla sin kompetens tack vare digitaliseringen

Digitala lösningar används på bred front vid lärandet och utökandet av kompetensen. De främjar utvecklingen av de lärande individernas och personalens kompetens, delaktighet och aktivitet. Genom att utnyttja digitaliseringens möjligheter får man ett mångsidigare undervisnings- och utbildningsutbud, vilket ökar de lärande individernas valmöjligheter. Från och med andra stadiet är det möjligt att utnyttja de olika utbildningsaktörernas och utbildningsstadiernas studieutbud på ett individuellt sätt. Tack vare digitaliseringen minskar den regionala ojämlikheten när det gäller fostran, undervisning och utbildning.

3.1.2 Den digitala kompetensen utvecklas kontinuerligt under hela lärtigen

Den digitala kompetensen genomsyrar hela utbildningssystemet och de interna övergångsstadierna beaktas som ett kontinuum så att kompetensen är på internationell toppnivå. Den eftersträvade nivån på den digitala kompetensen inom olika utbildningsstadier grundar sig på beskrivningar av kompetensen och kompetensnivåerna bedöms på enhetliga grunder. Genom utveckling av lärområdena enligt beskrivningarna och genom heltäckande stöd för genomförandet av dem har man säkerställt tillgången till experter och att det finländska samhället är en internationell föregångare i den digitala utvecklingen. Skillnaderna i den digitala kompetensen har minskat och på så vis har man skapat jämlika möjligheter till ett fullvärdigt deltagande i samhället och säkerställt att den digitala kompetensen ökar.

3.1.3 Personalens digitala kompetens utvecklas systematiskt

Alla som arbetar med fostrings-, undervisnings- och handledningsuppgifter har tillräckliga färdigheter och förstklassig kompetens när det gäller att utnyttja olika pedagogiskt högklassiga digitala lösningar. Beskrivningarna av den lärande individens digitala kompetens samt prognostiserings- och forskningsdata skapar en grund för utvärderingen och utvecklingen av personalens digitala kompetens. Informationen möjliggör även en enhetlig utvärdering av den digitala kompetensen och genomförandet av fortbildning enligt behov. De som har ledningsuppgifter har färdigheter att leda digitaliseringen strategiskt och kunskapsbaserat. Den kontinuerliga utvecklingen av kompetensen är på en internationellt högklassig nivå och betoningen ligger i synnerhet på utveckling i grupp och kamratstöd.

Personalen utvecklar systematiskt sin egen digitala kompetens och förstår dess betydelse i sitt eget jobb. Den finansiering som anvisas till utvecklingen grundar sig på individuella behov, personliga utvecklingsplaner och strategiska mål för anordnarna av småbarnspedagogik och utbildning. Fortbildningen för att förbättra den digitala kompetensen anknuter till den övriga utvecklingsverksamheten och motsvarar behoven, och prioriteringarna överensstämmer med de riksomfattande målen och de specifika målen för utbildningsstadierna. Utvecklingen av undervisningspersonalens digitala kompetens har beaktats på ett heltäckande sätt i alla utvecklingsåtgärder för lärarutbildningen.

3.2 De digitala lösningarna bildar en högklassig och kompatibel digital miljö som stöder samarbetet mellan aktörerna

En högklassig och kompatibel digital miljö stöder på ett heltäckande sätt de strategiska målen i branschen och främjar genomförandet av samarbetet mellan utbildningsstadierna och de olika sektorerna. De digitala lösningarna utvecklas i samarbete på det nationella och lokala planet. Såväl de nationella tjänsterna som de tjänster som produceras av olika aktörer är kompatibla. Aktörerna har en gemensam, uppdaterad lägesbild av de digitala miljöerna och helheten av tjänster inklusive utvecklingsbehoven inom dem. Rollerna för de nationella och lokala tjänsterna har etablerats och beskrivningarna av deras informationsflöden är uppdaterade. Aktörernas arbetsfördelning och utvecklingsstigarna för de nationella tjänsterna och definitionerna är uppenbara för alla aktörer.

3.2.1 Internetuppkopplingar och utrustning möjliggör en digital miljö som stöder det pedagogiska arbetet

Den lärande individen och personalen har tillgång till dataförbindelser och utrustning som gör det möjligt att genomföra målen för fostran, undervisning och utbildning på ett högklassigt sätt. Tillämpningen av digital teknik grundar sig på forskningsdata och motsvarar inlärningsbehoven och behoven inom undervisningen. Anordnarna av småbarnspedagogik och utbildning har kapacitet att göra upphandlingar och upprätthålla en informationssäker digital miljö på pedagogiska grunder och så att individens dataskydd säkerställs.

3.2.2 De digitala tjänsterna och den relaterade infrastrukturen utvecklas som helhet

Den digitala infrastrukturen och tjänsterna är på en internationell toppnivå. De utvecklas och uppdateras som en helhet som omfattar hela utbildningen så att de stöder den lärande individens, personalens och småbarnspedagogiks- och utbildningsanordnarnas behov. Hanteringen av digitala lösningar och prognostiseringen av utvecklingsbehov grundar sig på aktörernas gemensamma lägesbild och tydliga ansvarsfördelning.

3.2.3 De digitala tjänsterna och innehållen i anslutning till undervisningen och lärandet är högklassiga och säkra

Genomförandet av de digitala tjänsterna för undervisning och lärande grundar sig på forskningsdata och bästa praxis, och de är lätta att ta i bruk samt utgår från användarnas behov. Utbudet av digitala tjänster och läromedel är mångsidigt, tillgängligt, användarorienterat och lättåtkomligt. Kulturen för att utnyttja öppna läromedel är avancerat och aktivt ur ett internationellt perspektiv.

3.2.4 Den digitala utvecklingen av undervisningen och lärandet genomförs i brett samarbete

Den digitala utvecklingen inom fostran, undervisning och utbildning är transparent, och resultaten tillgängliggörs för så många som möjligt. Användningen av öppna källkoder och licenser stöder utvecklingen av fostrings-, undervisnings- och utbildningstekniker och deras framstegsvänlighet.

3.3 Digitaliseringen stöder det informationsbaserade utvecklandet

De gemensamma informationsresurserna, statistikmaterialen och arkivmaterialen för fostrings-, undervisnings- och utbildningssektorn och de aktuella utrednings- och forskningsresultaten skapar en informationsinfrastruktur som ligger till grund för digitala lösningar för utnyttjande av forskning och information.

Datamaterial och resultat har beskrivits kortfattat, heltäckande och enhetligt och är lättillgängliga och användbara. De data som producerats i nationella tjänster och lagrats i gemensamma informationsresurser kan granskas och analyseras lätt med hjälp av gemensamma digitala lösningar. Lösningarna motsvarar behoven hos de aktörer som behöver informationen och grundar sig på den offentliga förvaltningens gemensamma standarder, förfaranden och rekommendationer.

Besluten i branschen grundar sig på information samt på en lägesbild som utgår från uppdaterade och högklassiga data. Kapaciteten inom informationsledning har ökat hos aktörerna inom fostran och utbildning och aktörerna kan utnyttja gemensamma informationsunderlag och utveckla sin verksamhet utifrån jämförbar information. Verkningsfullheten av det informationsbaserade beslutsfattandet och digitaliseringen undersöks och utvärderas som en del av den informationsbaserade utvecklingen.

3.3.1 Registerdataunderlaget är uppdaterat och högklassigt

Informationen i de nationella registren samt i fostrans- och utbildningsaktörernas egna register är tillförlitlig, uppdaterad, kompatibel och högklassig. Kvaliteten på hur informationen bildas har säkerställts genom anvisningar, bästa praxis, uppdaterad kommunikation och delning av kompetens. De aktörer som medverkar i kedjan för informationsbildningen förstår betydelsen av sin egen verksamhet och dess inverkan på hur det gemensamma registerdataunderlaget bildas. Beskrivningen av materialet är enhetlig och fritt tillgänglig.

3.3.2 Lösningarna för informationsproduktion, rapportering och analyser möjliggör informationsbaserad utveckling

Utvecklingen av informationsinfrastrukturen för fostran, undervisning och utbildning har förenhetligat förfarandena för lagring, beskrivning, rapportering och utnyttjande av information och minskat behovet av extra arbete för att förena informationen. Informationsinfrastrukturen är tillgänglig, lätt att använda och dess användningsmöjligheter är allmänt kända.

De gemensamma lösningarna i branschen som grundar sig på informationsinfrastrukturen och som utvecklats inom förvaltningsområdet gör det möjligt att analysera data och utnyttja information av olika

kvalitet i tjänster, vid utveckling, i beslutsfattandet och vid forskning. Tjänsterna för dem som utnyttjar informationen i branschen erbjuder såväl för myndigheter som för aktörer inom fostran och utbildning arbetsredskap för användningen av den information som finns i informationsinfrastrukturen inom uppgifter för dataanalys, datautvinning och forskning. Öppna data kan användas via gränssnitt som grundar sig på självbetjäning.

De personbaserade mikromaterialen för fostran, undervisning och utbildning kan användas och förenas med de andra förvaltningsområdenas mikromaterial via Statistikcentralens forskartjänster.

3.3.3 Ledningen, prognostiseringen, styrningen och utvecklingen grundar sig på information

Färdigheterna i anslutning till informationsledningen hos myndigheterna samt aktörerna inom fostran och utbildning och den kompetens som krävs är på en internationell toppnivå. Besluten i branschen grundar sig på information samt på en lägesbild som utgår från uppdaterade och högklassiga data. Som stöd för informationsledningen har man sammanställt effektiva förfaranden, verksamhetsmodeller och rekommendationer i branschen som förbättrar förutsättningarna för ledning och utveckling både nationellt och lokalt. De avancerade förfarandena inom informationsledning främjar det jämlika och högklassiga genomförandet av fostran, undervisning och utbildning på olika nivåer av förvaltningen.

4. Riktlinjer för digitalisering i Lovisa

Målet med riktlinjerna är att skapa en skolmiljö där tekniken är sömlöst integrerad i undervisningen, lärandet och skolans administrativa arbete. Detta både förbättrar undervisningskvaliteten och säkerställer att eleverna får tillräckliga förutsättningar för framgång i vår digitala värld.

Dessa mål genomförs genom följande huvudprinciper:

- 1. Personalens digitala kompetens utvecklas systematiskt:** Vi säkerställer att alla lärare och skolans personal har möjlighet att utveckla sina digitala färdigheter och hålla sig uppdaterade med den senaste tekniken och de senaste undervisningsmetoderna.
- 2. Digitaliseringen stöder lika möjligheter till högklassigt lärande och kompetensutveckling:** Vi garanterar att varje elev har möjlighet att lära sig och utveckla sina digitala färdigheter under hela skolstigen och säkerställer att de har vederbörlig och fungerande utrustning till sitt förfogande och vid behov också tillgång till individuellt stöd.

De digitala lösningarna bildar en högklassig och kompatibel digital miljö som stöder samarbetet mellan aktörerna: Vi ser till att skolornas digitala infrastruktur, inklusive internetuppkopplingar och ICT-utrustning, är modern och välfungerande och stöder behoven inom undervisningen.

Utöver dessa huvudprinciper utför vi följande åtgärder:

4.1 Lovisa stad möjliggör utbildning i digitala färdigheter för lärarna

- Minst en halv FBA-dag (3 timmar) per år reserveras för IKT-utbildning.
- För nya lärare reserveras en introduktionsutbildning, där man går igenom IKT-rutinerna i Lovisa.
- Vid problemsituationer får lärarna stöd snabbt.
- För lärarna skapas möjligheter att ge kamratstöd.

4.2 Alla elever i Lovisa har lika möjligheter att lära sig digitala färdigheter kontinuerligt under hela lärtiden.

- Utrustningen och programmen är ändamålsenliga, fungerande och uppdaterade med tanke på undervisningen.
- I Lovisas skolor genomförs Digistigen. Med hjälp av Digistigen säkerställs en jämlik och jämställd undervisning.

4.3 Den digitala verksamhetsmiljön i Lovisa stad är välfungerande och av hög kvalitet

- Internetuppkopplingarna fungerar och uppkopplingen förblir effektiv även om hälften av skolans elever använder skolans nät samtidigt.
- ICT-utrustningen är modern och ändamålsenlig
- Välfungerande och snabbt underhåll och tillgång till reservutrustning.
- Eleverna i årskurs 6–9 och gymnasiestuderandena har en personlig dator. För elever i de övriga årskurserna ska det finnas tillräckligt med datorer, dock minst en tredjedel av elevantalet.

Lovisa stads strategi: Utbildning

Under följande underrubriker finns de prioriterade områden i Lovisa stads strategi som påverkar digitaliseringen av skolorna. (Nämnden för fostran och bildning 12.10.2023/120 §)

1 Ansvarsområdets uppgifter

Den grundläggande utbildningen ger eleverna förutsättningar och behörighet för studier på andra stadiet. Förskoleundervisning och grundläggande utbildning ingår i de lagstadgade uppgifter som ansvarsområdet för utbildning har hand om. Utöver detta ordnar utbildningstjänsterna morgon- och eftermiddagsverksamhet för elever inom den grundläggande utbildningen samt klubbverksamhet. Målet är att erbjuda högklassiga utbildningstjänster nära kommuninvånaren. Detta gör vi genom att satsa på gott ledarskap samt yrkeskunnig och motiverad personal. Verksamheten är elevcentrerad och bygger på gemensam dialog.

Vi utvecklar aktivt verksamheten bland annat genom att skapa och upprätthålla samarbetsnätverk, utveckla lärarnas och elevernas kunskaper i informations- och kommunikationsteknik (IKT) och ta fram flexibla undervisningsmetoder.

Eleverna får det stöd de behöver för att lära sig och utvecklas. Detta innebär också att vi snabbt och systematiskt ingriper i missförhållanden. Skolan samarbetar också med aktörer utanför skolan.

2 Ansvarsområdets tyngdpunkter för verksamheten

- Vi drar nytta av näromgivningen och det omkringliggande samhället på ett mångsidigt sätt.
- Vi stärker elevernas och studerandenas IKT-kunskaper genom preciserade lärtigar.

3 Förändringar i verksamhetsmiljön och projekt som pågår under planperioden

Förskoleundervisning och grundläggande utbildning

- Vi implementerar Digistigen.

4 Riskbedömning

- Det globala ekonomiska läget har en avsevärd inverkan på kostnaderna för tjänsterna.
- Datanäten i skolbyggnaderna är alltför svaga och fungerar på ett otillförlitligt sätt.

5 Bindande nyckelmål i förhållande till stadsfullmäktige vilka härletts ur stadsstrategin och tyngdpunkterna för verksamheten

5.1 LIVSKRAFTIG STAD

- Vi ser till att Lovisa är känt för sina goda bildnings- och välfärdstjänster och för sin kultur.
 - Våra tjänster är kundorienterade och stöder kommuninvånarnas vardag.
 - Småbarnspedagogiken, förskolan och den grundläggande utbildningen utgör tillsammans ett kontinuum för barns utveckling och lärande samt skapar grunden för livslångt lärande. Med planerat samarbete mellan olika aktörer säkerställer vi att barnets lärtig blir en komplett helhet, gällande t.ex. "Digistigen" och den språkstödande handlingsplanen.
- Vi upprätthåller en balanserad ekonomi och en moderat lånestock.
- Vi håller budgeten med beaktande av strukturella och ekonomiska ändringar.
 - Vi föreslår långvariga lösningar.

5.2 VÄLMÅENDE INVÅNARE OCH EN TRIVSAM STAD

- Vi förverkligar verksamhetsplanen för den Barnvänliga kommunen och välfärdsplanen för barn och unga.
 - Barnens rättigheter är på ett strukturerat sätt synliga på de olika nivåerna inom kommunorganisationen.
 - Vi utvecklar dokumenteringen.

5.3 EFFEKTIV SMÅBARNSPEDAGOGIK OCH HÖGKLASSIG UTBILDNING

- Vår utbildning är bra, individuell, jämlik och fri från diskriminering. Vi säkerställer stadens gymnasieutbildning och utvecklar möjligheten till andra stadiets utbildning för alla, i samarbete med läroinrättningar som erbjuder utbildning.
- Vi ser till att undervisningen är likadan för alla och att lokalerna och undervisningsmaterialen är likadana för alla.
 - Vi ser till att undervisningen är likadan för alla och att lokalerna och undervisningsmaterialen är uppdaterade och likadana för alla.
- Kundnöjdheten är på en bra nivå.
 - Utbildningen är av hög kvalitet.
 - Vi utvecklar alla skolor.

5.4 SMIDIGT BESLUTFATTANDE

- Vi utvecklar den centralspecifika informeringen.
 - Vi utvecklar den centralspecifika informeringen i den mån resurserna tillåter.
 - Inom ansvarsområdet Utbildning förbereder vi oss på att ta i bruk applikationen DigiOne som ersätter Wilma och Primus.

Del I: Förskoleundervisning och grundläggande utbildning

1 Mål för användning av IKT inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i Lovisa stad för 2025–2030

De valda punkterna i planen för användning av IKT inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i Lovisa stad för 2025–2030 återspeglar den strategiska visionen och behovet att svara mot de utmaningar och möjligheter som den tekniska utvecklingen för med sig. Dessa områden representerar de kärnfaktorer som säkerställer att undervisningen är modern och håller god pedagogisk kvalitet, att de tekniska färdigheterna utvecklas och att tekniken används på ett säkert och ansvarsfullt sätt. De främjar också införande av innovativa lösningar som är hållbara för framtiden i undervisningen. Dessa val stöder ett engagemang för fortsatt utveckling och för att erbjuda de bästa möjliga undervisnings- och inlärningsverktygen för elever och lärare.

Förnyelse och underhåll av tekniken: Vi säkerställer att utrustningen är uppdaterad och fungerande. I planen har tillagts en bilaga, Bilaga 3, där det anges en egen utvecklingspunkt för varje år för förnyandet av den tekniska utrustningen.

Pedagogiskt, tekniskt stöd och utbildning för lärare: Vi fortsätter att utbilda lärarna och utveckla deras IKT-färdigheter med den tid som reserverats för det. Vi satsar på resurser för pedagogiskt stöd. Vi utvecklar tillgången på tekniskt stöd.

Förbättrande av samarbetet mellan dataförvaltning och undervisning: Vi förbättrar samarbetet mellan dataförvaltningen och ansvarsområdet för utbildning i staden, löser utmaningar som anknyter till samarbetet och förbättrar processer.

Digitalisering av undervisningen och utnyttjande av digitala lärmiljöer: Vi utvidgar användningen av digitala lärmiljöer och utvecklar integreringen av dem i undervisningen.

Säkerhet och ansvarsfullhet: Vi fokuserar på att lära ut hur tekniken används på ett tryggt och ansvarsfullt sätt och på att betona betydelsen av detta i undervisningen.

Innovativa lösningar som är hållbara inför framtiden: Vi utvecklar innovativa lösningar som svarar mot framtidens behov och stöder hållbar utveckling inom utbildningen. Vi lär eleverna färdigheter som är aktuella och nödvändiga när de går vidare från den grundläggande utbildningen.

2 Genomförande i praktiken

2.1 Applikationer

I alla skolor i Lovisa används Microsoft-plattformen 365, genom vilken eleverna och lärarna får tillgång till moderna verktyg som är tillgängliga oberoende av tid och plats. Varje elev har ett eget personligt användar-ID, och alla filer och allt material som eleven skapat under sin skolkarriär kan lagras i Microsofts molntjänst. Användarhanteringen är kopplad till Multi-Primus och lokala AD på så sätt att eleven kan logga in på skolans dator, i molntjänsten och i Wilma med samma användar-ID.

För att säkerställa integritets- och dataskydd har tjänsten Edudata tagits i bruk i kommunen. Med hjälp av den görs en riskbedömning (DPIA) för varje applikation/tjänst som används och vid behov också

instruktioner eller så ingås ett DPA (Data Protection Agreement)-avtal. Med hjälp av tjänsten kan undervisningspersonalen planera en trygg undervisning för eleverna.

2.2 Utrustning

Den nuvarande utrustningen i Lovisa stads skolväsen är huvudsakligen fungerande men delvis föråldrad, och därför måste en planmässig uppgradering göras under de närmaste åren. Stadens ICT-tjänster ansvarar för underhållet av de enheter i administrationsnätet som är utrustade med operativsystemet Windows, och det är viktigt att dessa enheter uppdateras, trots att det funnits vissa utmaningar orsakade av nätverksproblem.

Den tekniska utrustningen i klassrummen är utformad för att stöda lärandet hos elever i olika ålder: I årskurs 1–5 finns det minst en dator per tre elever och i årskurs 6 och de högre årskurserna en dator per elev. Skolorna har också Ipadplattor till sitt förfogande för att stöda lärandet. Det är tänkt att Ipadplattorna främst ska användas i årskurs 0–3 och inom specialundervisningen. Det reserveras tre Ipadplattor per fyra elever i årskurs 0–3. Klassrummen är utrustade med AV-utrustning, inklusive smartskärmar, projektorer och dokumentkameror. Stadens femårsplan syftar till att uppgradera AV-utrustningen på det sätt som anges i bilaga 3.

Av skolans personal har lärarna, rektorn och skolesekreteraren en personlig dator att använda. Klassföreståndaren/klassläraren, rektorn och skolesekreteraren har en personlig arbetsmobil. För övrig undervisningspersonal reserveras i varje skola datorer för gemensam användning i förhållandet 1/5 (övrig undervisningspersonal), dock minst 1 dator per skola. De gemensamma datorerna får också användas av vikarierande personal.

2.3 Nätverk

Ett fungerande nätverk är en viktig del av skolornas tekniska infrastruktur. Den risk som nätverket utgör har redan identifierats i tidigare planer, men trots de förbättringar som gjorts motsvarar den nuvarande situationen ännu inte den nivå som krävs. Detta har en negativ inverkan på såväl undervisningens kvalitet som på genomförandet av uppgraderingar av utrustningen. Bristerna i nätverkets funktion begränsar tillhandahållandet av digital undervisning, som är en viktig del av modern pedagogik.

Det är absolut nödvändigt att varje klassrum har ett fungerande trådlöst nätverk, med en hastighet som är tillräcklig för att omfatta skolans hela utrustning och gör det möjligt för eleverna att använda sina egna enheter på ett säkert sätt.

Hur väl nätet i skolorna fungerar granskas i samband med sektorsövergripande granskningar över vilka det upprättas ett protokoll.

2.4 Pedagogik

Lärarnas IKT-färdigheter stöds i kommunen genom organiserad Digitutorverksamhet och olika gemensamma utbildningar. På detta sätt stöds lärarnas färdigheter att använda de undervisningsmetoder som läggs fram i läroplanen.

Digistigsverksamheten, som inletts med stöd av finansiering från Undervisnings- och kulturministeriet, införs som en bestående praxis i hela kommunen.

Innan ett nytt läsår börjar ordnas ett möte för den nya undervisningspersonalen. Mötet inleds av utbildningschefen med ett framförande av stadens hälsningar, efter vilket skolornas ICT-stödperson ger de anställda en introduktion i de informationstekniska tjänster som används i staden och i datasäkerhet och dataskydd. Under samma möte får också andra avdelningar i staden hålla ordet och ge nödvändig handledning och vägledning till de nyanställda.

På rektorns begäran är det möjligt att ordna utbildningar om nödvändiga ämnen som anknyter till informationsteknik på det sätt som överenskommit med rektorn.

3 Digistigen i Lovisa stad

Syftet med Digistigen är att stöda lärarna inom den grundläggande utbildningen i genomförandet av en jämlik och jämställd undervisning och samtidigt stöda pedagogiken. Med hjälp av digistigen kan man också se till att alla elever får tillräckliga färdigheter när det gäller digitalt kunnande, programmering och mediekompetens.

I digistigen tillämpas delområdena för mångsidig kompetens K4 och K5, digitala färdigheter samt multilitteracitet och baserat på utvecklingsprogrammet Nylitteracitet också mediekompetens och programmeringskunnande. Vad gäller Lovisa tas också begåvning upp i digistigen. Digistigen presenterades för Lovisa stads rektorer och skolföreståndare i april 2022.

Grunden för genomförandet av digistigen finns i de nationella och lokala läroplanerna och Utbildningsstyrelsens utvecklingsprogram Nylitteracitet. Målen för nylitteraciteten finns (sedan juni 2023) i eGrunder under rubriken Kunskapsbeskrivningarna för digital kompetens.

Sedan 2023 har digistigen blivit en del av vardagen i grundskolorna på årskurs 1–9, där man planerat uppnå målen för digistigen som en del av ämnesundervisningen. Digistigen för förskoleundervisningen blev klar våren 2024, och kommer att inbegripas i förskoleundervisningsverksamheten från början av läsåret 2024–2025.

4 Rollerna inom de olika delområdena i praktiken

4.1 Lärande individer i Lovisa

Elevernas färdigheter grundar sig på Digistigen.

Eleven

- använder aktivt webbplattformer och digitala verktyg i sitt lärande
- behärskar på ett mångsidigt sätt applikationerna i digitala lärmiljöer
- övar på att söka efter, bearbeta och kritiskt utvärdera information
- följer etiska anvisningar och förhållningsregler i digitala miljöer
- utvecklar sin självständighet och ansvarar för sitt eget lärande
- förstår vad dataskydd och datasäkerhet innebär och kan ta hänsyn till dem i sitt förfarande.

4.2 Lärare i Lovisa

- Integrerar informations- och kommunikationsteknik i sin undervisning i situationer där det är pedagogiskt motiverat.
- Tillämpar nätpedagogik och använder digitala inlärningsplattformer.
- Använder effektivt de tekniska resurser som skolan erbjuder.
- Deltar aktivt i yrkesmässig utveckling och kunskapsdelning.

- Förstår vad dataskydd och datasäkerhet innebär och kan ta hänsyn till dem i sitt förfarande.

4.3 Lovisa stad och utbildningsförvaltningen

- Utvecklar och uppdaterar regelbundet skolornas strategi för digital undervisning.
- Erbjuder ändamålsenliga digitala lärmiljöer till skolornas förfogande.
- Upprätthåller lärarnas yrkesskicklighet och tillhandahåller pedagogiskt stöd.
- Förstår vad dataskydd och datasäkerhet innebär och kan ta hänsyn till dem i sitt förfarande.
- Skapar nödvändiga riktlinjer för undervisningen.

4.4 Kommunens dataförvaltning/tjänsteleverantörer

- Producerar och upprätthåller de tekniska tjänster som undervisningsväsendet behöver, såsom internetuppkoppling, trådlösa nätverk och terminaler.
- Tillhandahåller tekniskt stöd, datasäkerhetstjänster och andra viktiga ICT-tjänster.
- Samarbetar intensivt med skolornas IKT-personal för att säkerställa en smidigt och effektiv användning av teknik.

Del II: Gymnasier

Inledning

I planen för användning av IKT i undervisningen i gymnasier i Lovisa betonas betydelsen av informations- och kommunikationsteknik både i de studerandes och i lärarnas vardag.

Gymnasietiden skapar en grund för förvärvande av tillräckliga informationstekniska färdigheter, något som krävs för de nutida studentskrivningarna och i grunderna för gymnasiet läroplan 2021. De är inte bara ett verktyg för lärande utan en viktig del av multilitteraciteten och den personliga utvecklingen.

Lovisa stads plan syftar till att hålla sig i framkanten av den tekniska utvecklingen och stödja lärarnas och elevernas utveckling som användare av informations- och kommunikationsteknik. I enlighet med strategin ska uppmärksamhet ägnas åt pedagogiskt stöd och förnyande av utrustningen, så att vi kan bygga upp en stark och hållbar framtid för alla lärande individer.

Man bör vara medveten om att studerande tillbringar mycket tid med att använda informationsteknisk utrustning. För att balansera detta är det viktigt att ta hänsyn till god ergonomi och hjälpa de studerande att förstå hälsoeffekterna av överdriven användning.

Kvalitetsstrategi för gymnasieutbildningen (Undervisnings- och kulturministeriet 2022:47)

Nedan finns viktiga utdrag ur denna publikation, vilka bör betraktas som ett vägledande rättesnöre för denna plan.

Sammandrag

Kvalitetsstrategin för gymnasieutbildningen 2030 fastställer riksomfattande och enhetliga principer för kvalitetsledningen inom gymnasieutbildningen och styrningen av kvalitetsledningen. Målet är att stärka gymnasieutbildningens höga och jämna kvalitet och att styra utbildningsanordnarna till kontinuerlig kvalitetsledning och utveckling av verksamheten. Kvalitetsstrategin är avsedd som ett verktyg för utbildningsanordnarna och personalen hos dem när det gäller långsiktig kvalitetsutveckling samt för samarbete med intressentgrupper inom gymnasieutbildningen.

Kvalitetsstrategin stöder utbildningsanordnarna i utvecklingen av kvaliteten och kvalitetsledningen. Anordnarna av gymnasieutbildning ansvarar för verkställandet av kvalitetsstrategin och för sätten att genomföra den inom ramen för lagstiftningen och grunderna för läroplanen och i en ständigt föränderlig verksamhetsmiljö. Det lokala kvalitetsarbetet anknyter till kvalitetsarbete som redan utförts och till dokument som styr verksamheten. Kvalitetsstrategin för gymnasieutbildningen bygger på fyra kvalitetsfaktorer: högklassigt lärande, välbefinnande och delaktighet, en verksamhetskultur stadd i utveckling samt gymnasieutbildningens tillgänglighet. Kontinuerlig utveckling av processerna kring kvalitetsfaktorerna bidrar till långsiktig och kunskapsbaserad utveckling av gymnasieutbildningen.

1.1 Inledning

Kvalitetsstrategin för gymnasieutbildningen 2030 fastställer riksomfattande och enhetliga principer för kvalitetsledningen inom gymnasieutbildningen och styrningen av kvalitetsledningen. Målet är att stärka gymnasieutbildningens höga och jämna kvalitet och att styra utbildningsanordnarna till kontinuerlig kvalitetsledning och utveckling av verksamheten. Kvalitetsstrategin är avsedd som ett verktyg för

utbildningsanordnarna och personalen hos dem när det gäller långsiktig kvalitetsutveckling samt för samarbete med intressentgrupper inom gymnasieutbildningen.

Enligt gymnasielagen ansvarar utbildningsanordnaren för kvaliteten på den utbildning som den anordnar och för kontinuerlig utveckling av kvalitetsledningen. Utbildningsanordnaren ska utvärdera sin utbildning och dess genomslag samt regelbundet delta i extern utvärdering av sin verksamhet och sina kvalitetsledningssystem. Utbildningsanordnaren ska också offentliggöra de viktigaste resultaten av de utvärderingar som den anordnat, i vilka pålitliga statistiska uppgifter och respons utnyttjas på ett mångsidigt sätt. Lagstiftningen eller kvalitetsstrategin för gymnasieutbildningen definierar inte närmare metoderna eller riktlinjerna för kvalitetsledningen.

Anordnarna av gymnasieutbildning ansvarar för verkställandet av kvalitetsstrategin och för sätten att genomföra den inom ramen för lagstiftningen och grunderna för läroplanen och i en ständigt föränderlig verksamhetsmiljö. Utbildningsanordnaren, i samarbete med studerandena och personalen och intressentgrupperna, identifierar på bästa sätt de verksamhetsmodeller och förfaringssätt som bäst stöder kvalitetsledningen samt säkerställer verksamhetsmodeller, uppföljning och utvärdering enligt dessa. Det lokala kvalitetsarbetet anknyter till kvalitetsarbete som redan utförts och till dokument som styr verksamheten.

1.2 Visionen för gymnasieutbildningen och kvalitetsledningen av den

Gymnasieutbildningens uppgift är att stärka den breda allmänbildningen. Dess syfte är att stödja de studerandes utveckling till goda, harmoniska och bildade människor och aktiva samhällsmedlemmar. Gymnasieutbildningen utvecklar de studerandes beredskap för fortsatta studier, arbetsliv och internationalism samt möjliggör kontinuerligt lärande.

Kvalitetsledningen stöder genomförandet av gymnasieutbildningens uppgift. Före år 2030 är kvalitetsledningen av gymnasieutbildningen systematisk, etablerad och kunskapsbaserad verksamhet med gemensamt överenskomna mål. Riktlinjerna i kvalitetsledningen stakar ut riktningen för den lokala utvecklingen av gymnasieutbildningen oberoende av undervisningsspråk. Fungerande kvalitetsledningsprocesser stärker bred allmänbildning och högklassigt lärande. Med den förbättras gymnasieutbildningens tillgänglighet, den utbildningsmässiga jämlikheten, likabehandlingen, studerandefokuset, välbefinnandet och utvecklingen av verksamhetskulturen.

1.3 Digitalisering

Digitaliseringen förändrar alla delområden av samhället. Detta fenomen är kopplat till samhällets olika tjänster, arbetslivets strukturer, kompetensbehoven, arbetsinnehållet och sätten att tillbringa fritiden. Förändringarna återspeglar sig också på målen för och innehållen i gymnasieutbildningen och sätten att anordna undervisningen och utbildningen.

Den teknologiska utvecklingen för med sig möjligheter och utmaningar i anordnandet av utbildningen och undervisningen. Ett ändamålsenligt utnyttjande av digitaliseringen förutsätter djupare förståelse för pedagogik och lärandeprocesser. Digitaliseringen av utbildningen utvecklas som en helhet och den förutsätter kunskapsbaserad ledning samt förmåga till digital utveckling och kvalitetsledning. Lösningarna för planeringen av undervisningen och lärmiljöerna ska vara pedagogiskt motiverade. Utöver utbildningens digitala infrastruktur handlar det om nya former av lärmiljöer, tjänster och lärresurser samt om den pedagogiska och teknologiska kompetens och vision som dessa förutsätter. Utbildningsanordnaren ansvarar också för att säkerställa att praxis i anknytning till datasäkerhet och dataskydd är uppdaterad och tillförlitlig.

Utöver den digitala studentexamen och digitala lärresurser som används ger införandet av ny teknologi bland annat möjlighet att utnyttja nya pedagogiska innovationer och studie- och lärmiljöer i en alltmer global värld som bygger på nätverkande. Utnyttjande av ny teknologi, artificiell intelligens och lärandeanalytik gör det möjligt att synliggöra och stödja individuella lärprocesser för studerandena men på samma gång möjliggör de alltmer omfattande kollaborativt lärande. Digitaliseringen producerar verktyg också för handledning av studerande och stöd för välbefinnandet. Den teknologiska utvecklingen skapar möjligheter för att göra undervisnings- och handledningsarrangemangen mångsidiga och på samma gång utmanar den till en ny pedagogisk utformning av verksamheten (bl.a. utvärdering, handledning, stöd). De nya kommunikationskanalerna och kommunikationssätten syns och de har en inverkan på såväl undervisningspersonalens som studerandenas vardag.

Den teknologiska utvecklingen och ett ändamålsenligt utnyttjande av den ger rum för mångsidiga förfaringssätt att anordna utbildning och öppnar nya möjligheter också till samarbete mellan olika utbildningssektorer och stadier, kontinuerligt lärande och internationell verksamhet. Samarbetet och utnyttjandet av digitaliseringen stärker gymnasieutbildningens tillgänglighet och tillgången till den i en förändrad verksamhetsmiljö. De framtida förändringarna i verksamhetsmiljön kommer att utmana utbildningsanordnarnas förmåga att själva erbjuda nödvändiga lösningar på utmaningar som berör lärmiljö och lärande. I framtiden kommer utvecklingen av nya verksamhetsmodeller och samarbetet mellan olika utbildningssektorer och stadier att ha en större roll. Med kvalitetsarbetet i gymnasiet strävar man efter att svara mot såväl möjligheter som utmaningar som digitaliseringen för med sig. En snabb utveckling av teknologin kan generera möjligheter för utbildningssektorn som vi inte ännu kan förutspå (t.ex. eKampus).

I utvecklingen av digitala utbildningstjänster ska studerandenas särskilda behov beaktas. Alla studerande kan dra nytta av utbildningens digitala tillgänglighet, men detta är synnerligen viktigt för studerande med en inlärningssvårighet, en funktionsnedsättning eller en sjukdom. När tillgängligheten beaktats så väl som möjligt, kan studerande självständigt använda digitala utbildningstjänster och delta i undervisningen och i den övriga verksamheten på jämlika villkor.

Digitala lösningar ger möjlighet till flexibla studier och självutveckling i förändrade livssituationer, då det kan finnas ett behov av att lösgöra sig från studier som är bundna till tid och plats. En studerande kan studera flexibelt enligt den egna orken, tidtabellerna och arbetssituationen genom att dra nytta av möjligheterna till studier på distans eller på webben.

Ett omfattande och ändamålsenligt utnyttjande av digitaliseringen förutsätter utveckling och förnyande av förfaringssätten inom gymnasieutbildningen och systematisk utveckling av personalens kompetens. Högklassiga studieinnehåll, användarvänliga verktyg och datasäkra plattformar på vilka dataskyddsregler och etiska normer följs kräver skickliga organisationer och en kompetent personal för att kunna genomföras. En digitalt kompetent ledning, lärarkår och annan personal är en kritisk faktor i utvecklingen och kvalitetsledningen av digitala lösningar. Det är synnerligen viktigt att säkerställa undervisningspersonalens digipedagogiska kunnande och en systematisk utveckling av den. Av utbildningsanordnarna förutsätts en förmåga att förutspå och strategiskt utveckla sin verksamhet i den digitala verksamhetsmiljön. Digitaliseringen ökar möjligheterna till att utveckla kunskapsbaserad verksamhet och stark kunskapsbaserad ledning.

1.4 Gymnasieutbildningens kvalitetsfaktorer

1.4.1 Högklassigt lärande

En högklassig undervisning och mångsidiga lärmiljöer främjar studiemotivationen och lärande. De lärmiljöer och lärresurser som används i gymnasieutbildningen stöder individuella och gemensamma lärprocesser och är högklassiga och pedagogiskt sett ändamålsenliga. I verksamheten beaktar man att delområdena inom mångsidig kompetens uppnås under gymnasiestudierna. Digitala lärmiljöer och lösningar stöder och kompletterar nuvarande sätt att lära sig och att studera. I gymnasieutbildningen utvecklas medvetet praxis för undervisning och lärande som stärker de studerandes förmåga att agera aktivt i den digitala verksamhetsmiljön. I utnyttjandet av digitala tjänster understryks betydelsen av det pedagogiska planeringsarbetet, utvecklingen och ledningen. I den digipedagogiska utvecklingen utnyttjas de nyaste forskningsrönen. Gymnasieutbildningen ger den studerande färdigheter att på ett mångsidigt sätt granska och utveckla sitt eget sätt att lära sig. Grunden för högklassigt lärande utgörs av studiefärdigheter, det vill säga en förmåga att grundligt processa ämnet hen studerar och för varje uppgift eller helhet använda sig av lämpliga och ändamålsenliga lärstrategier.

Gymnasiets bedömningspraxis stöder och styr lärande. I bedömningen utnyttjas mångsidiga bedömningsmetoder. Helhetsbilden av bedömningen och processerna kring den är tydliga. Digitaliseringen utnyttjas på ett heltäckande sätt till stöd för lärprocessen och utvärderingen av den. Den studerande har olika möjligheter att visa sitt lärande och sitt kunnande samt för att få respons på sina studier under studieavsnittet. Den information som fåtts genom bedömningen hjälper också lärarna att planera sin undervisning enligt de studerandes behov. Praxis för att ge respons är mångsidiga och principerna för omtagning är bekanta för den studerande. I gymnasiet iakttas gemensamt överenskomna bedömningsprinciper, vilket förutsätter att enhetliga principer och praxis i anknytning till bedömningen har dokumenterats och att genomförandet av dessa följs upp. Studentexamen är en del av bedömningshelheten i gymnasieutbildningen.

Den studerande har rätt att få specialundervisning och annat stöd för sitt lärande enligt individuella behov, om den studerande till exempel på grund av särskilda språkliga svårigheter eller andra inlärningssvårigheter har utmaningar i sina studier. Den studerande erbjuds stöd för att planera avläggandet av studentexamen, hantera digitala verktyg, förbereda sig för proven i examen och ansöka om eventuella specialarrangemang. Stödåtgärderna för lärandet genomförs som ett samarbete mellan undervisningspersonalen. Stödbehovet ska utvärderas i början av studierna och regelbundet i takt med att studierna framskrider. Det stöd som den studerande får ska vara tillräckligt och det ska ges i rätt tid. Ansvar för stödet för lärandet och förfaringssätten för stödet fastställs gemensamt och dokumenteras. Processerna för stödet är bekanta. Stödtjänster avsedda för studerande med funktionsnedsättningar anordnas enligt lagstiftningen.

1.4.2 En verksamhetskultur stadd i förändring

Verksamhetskulturen i gymnasieutbildningen och läroanstalten utvecklas och förnyas. Utbildningsanordnaren ansvarar för kvaliteten på den utbildning som den anordnar och den kontinuerliga utvecklingen av kvalitetsledningen. Verksamhetskulturen utvecklas tillsammans med gymnasiets hela personal, studerandena, vårdnadshavarna och samarbetspartnerna. Gymnasieutbildningen utvecklas i samarbete med grundläggande utbildning och andra anordnare av gymnasie- och annan utbildning. Principerna för utveckling och utvärdering av verksamhetskulturen och eventuella lokala betoningar har beskrivits och genomförandet av dessa utvärderas regelbundet.

Utvecklingen av kvaliteten på gymnasieutbildningen baserar sig på en uppdaterad och pålitlig kunskapsbas och kunskapsbaserad ledning. Kunskapsbaserad ledning inbegriper utnyttjande av information och innehåll

i nationella datalager och ett systematiskt utnyttjande av innehåll som utbildningsanordnarnas egna datasystem producerat. I detta utvecklingsarbete beaktas också kvalitetsfaktorer i beskrivningen av gymnasiekvaliteten. Digitaliseringen utnyttjas i ledningen och i förvaltningen i läroanstaltens egen verksamhet samt mellan samarbetspartnerna.

Utbildningsanordnaren sköter främjandet av en verksamhetskultur med kunskapsbaserad ledning och utveckling i organisationen och säkerställer att personalen har den behövliga kompetensen. Personalens kompetensområden omfattar också digipedagogiskt kunnande och kunnande inom informationssystem, anskaffningar, datasäkerhet och dataskydd samt lagstiftning (bl.a. informationshanteringslagen, upphovsrätter). Personalens individuella och teamspecifika kompetensbehov identifieras och åtgärdas med utvecklingsplaner. Utvecklingen av personalkompetensen leds och i den utnyttjas olika förfaranden och sätt att organisera, som är dokumenterade såväl på läroanstalts- som på utbildningsanordnarnivå. Gymnasiets verksamhetskultur stärker i synnerhet nätverksbaserat lärande och vilja att dela med sig av sin kunskap.

1.5 Om genomförandet av kvalitetsstrategin

Kvalitetsstrategin för gymnasieutbildningen bildar en helhet, med vilken kvalitetsledningen av gymnasieutbildningen leds och genomförs på ett övergripande och långsiktigt sätt mot år 2030. De strategiska riktlinjerna i kvalitetsledningen baserar sig på lagstiftningen om gymnasieutbildningen och studentexamen, grunderna för läroplanen för gymnasiet och andra centrala utbildningspolitiska riktlinjer samt på betydande förändringar i verksamhetsmiljön.

Utifrån de nationella riktlinjerna i kvalitetsstrategin fastställer anordnarna av gymnasieutbildningen och läroanstalterna tillsammans med personalen, studerandena och intressentgrupperna egna mål för kvaliteten i utbildningen samt principer för kvalitetsledningen och helheten. I det lokala kvalitetsarbetet framhävs lokala styrkor och utvecklingsområden. Utbildningsanordnarna och läroanstalterna utvecklar aktivt den egna kvalitetsledningen. Anordnarna väljer de verksamhetsmodeller och förfaringsätt för kvalitetsledningen som lämpar sig bäst för varje situation samt säkerställer verksamhet, uppföljning, utvärdering och fortsatt utveckling enligt dessa. Med en gemensamt skapad och enhetlig kvalitetskultur är det möjligt att främja en effektiv, resultatrik och slagkraftig gymnasieutbildning i verksamhetsmiljöer som förändras snabbt och som är mångfasetterade. Kvalitetsledningen är en del av utvecklingen av ledningen, undervisningen och den övriga verksamheten.

Kvalitetsledningen ska inte ses som något som är fristående från gymnasiets undervisning och övriga verksamhet, utan den ska ses som en etablerad del av ledningen av gymnasieutbildningen, det arbete som utförs i gymnasiet och den helhet som utgörs av utbildningsutvärderingen och utvecklingen. På så sätt tjänar kvalitetsledningen på ett naturligt och genuint sätt utvecklingen, utan att föra med sig tilläggsuppgifter som upplevs som extra eller belastande uppgifter för förvaltningen eller undervisningspersonalen.

1.6 Genomförande av kvalitetsstrategin för gymnasieutbildningen i Lovisa

Utgående från kvalitetsstrategin för gymnasieutbildningen (Undervisnings- och kulturministeriet 2022:47) har det utarbetats en kvalitetsplan för gymnasierna i Lovisa-

I kvalitetsplanen framhävs de fyra kvalitetsfaktorer som Utbildningsstyrelsen lyft fram, och i utarbetandet av kvalitetsplanen har medverkat en mångsidig grupp människor, allt från studerande till sakkunniga inom branschen.

Gällande informationsteknik betonar kvalitetsplanen

- a) vikten av fungerande ICT-infrastruktur
- b) personalens förmåga att lära ut och använda sig av digitalt kunnande samt att använda digitala lösningar på ett pedagogiskt ändamålsenligt sätt
- c) utnyttjande av digitala möjligheter i undervisningen.

Utöver detta lyssnar man på de studerande, lärarna och personalen när man tar fram digitala lösningar.

2 Mål på allmän nivå

2.1 Digitalt studentexamensprov (Abitti)

Gymnasiet måste förbereda sig på vederbörligt sätt inför de digitala proven med lämpliga lokaler och teknik, utöver vilket det behövs en omsorgsfullt utarbetad plan för ordnande av proven. Kvaliteten och de tekniska kraven på apparaturen fastställs av externa aktörer, såsom studentexamensnämnden.

2.2 IKT inom undervisningen

Läraren har den informationstekniska utrustning och det informationstekniska stöd som hen behöver för att ordna undervisningen.

Den studerande har under studietiden till sitt förfogande en dator som staden tillhandahåller.

2.3 De studerande

Den gymnasiestuderande i Lovisa kan självständigt använda informationsteknik till nytta för sina studier. Hen är inte beroende av stöd från läraren. Den studerande hittar konstant nya effektivare och moderna sätt att använda informationsteknik och hen uppmuntras till det.

3. Lokaler och tekniska krav

3.1 Krav på undervisningslokalerna

I undervisningslokalen finns minst AV-utrustning enligt kapitel 2 i DEL III, utöver vilket undervisningslokalen ska ha trådlöst och trådbundet nätverk. Det ska också finnas tillräckliga möjligheter att ladda datorer och annan elektronisk utrustning.

3.2 Anordnande av digitalt studentexamensprov

Vid anordnandet av provet iakttas studentexamensnämndens allmänna föreskrifter om anordnande av studentexamensprov.

”Lokalerna ska vara utrustade med ett tillräckligt elnät för att klara av den belastning som elevernas datorer utsätter den för. För eldistributionen till enheterna ska det i lokalen finnas ett tillräckligt antal normala eluttag. Varje examinand ska ha ett eluttag till sitt förfogande. Eftersom det är lekmän som kopplar enheterna till elnätet rekommenderas jordade eluttag med felströmsskydd.

För lokalen kan byggas en tillfällig eldistribution som enkelt och snabbt kan demonteras. Eldistributionen måste byggas av en kompetent person. Vid behov ska en yrkesutbildad person inom elbranschen anlitas för att genom provningar och mätningar fastställa att skyddsanordningarna fungerar rätt.

Det måste vara möjligt att installera ett (tillfälligt) examensnät i lokalerna. Examensnätet ska vara fristående från fastighetens övriga datakommunikationsnät. Examensnätet är ett slutet lokalnätverk (LAN) vars nätinställningar ges av servern i provlokalen. Examensnätet byggs med Ethernetkablar eller trådlöst med studentexamensnämndens tillstånd. Enheterna i examensnätet ska vara UPS-säkrade.

Det reserveras plats i provlokalen för servern, och nätet byggs via switchar (dataväxlar) så att det når ut till varje examinands arbetsplats.

Examensnätets enheter ska förvaras under övervakning eller i låsta rum.”

3.3 Digitala prov i undervisningen

Lokalen ska vara försedd med ett tillräckligt elnät. För eldistributionen till enheterna ska det i lokalen finnas ett tillräckligt antal normala eluttag. Varje examinand ska ha ett eluttag till sitt förfogande.

Det måste vara möjligt att installera ett (tillfälligt) examensnät i lokalen.

4 IKT i undervisningssituationer

I grunderna för gymnasiets läroplan 2021 och 2016 framhävs användning av IKT i undervisningen, vilket stöder utvecklingen av de studerandes informationstekniska färdigheter.

Lärarna måste kontinuerligt hålla sig uppdaterade om den tekniska utvecklingen och välja sådana tekniska lösningar som stöder deras pedagogik, och samtidigt godkänna att informationsteknik och eventuella nätverksproblem utgör en del av deras yrkesmässiga vardag.

Del III: Gemensamma delområden

1 IKT-stödtjänster

1.1 Tekniskt stöd

Det primära stödet för elever och studerande ges av lektionsläraren och klasskamraterna. Sekundärt stöd ges av skolornas ICT-stödperson.

Skolornas ICT-stödperson och Helpdesk stöder undervisningspersonalen enligt den ansvarsfördelning som beskrivs i bilaga 5. Vid brådskande eller plötsliga situationer eller situationer där det krävs snabba åtgärder får man undantagsvis kontakta vilkendera som helst.

1.2 Pedagogiskt stöd

Det pedagogiska stödet för elever och studerande ges av lektionsläraren.

Digitutorn och skolornas ICT-stödperson stöder undervisningspersonalen och kan delta i undervisningen till stöd för läraren.

2 Undervisningslokalernas AV-utrustning

Undervisningslokalens AV-utrustning består i regel av utrustning enligt alternativ A, men det är också möjligt med utrustning enligt alternativ B. Utrustningen i lokalerna uppgraderas enligt planen i bilaga 3.

- ❖ Alternativ A
 - Smartskärm med inbyggd eller extern högtalare
 - Dokumentkamera
 - Dockningsstation
 - Ett tillräckligt antal eluttag
- ❖ Alternativ B
 - Videoprojektor
 - Skrivtavla
 - Högtalare
 - Dokumentkamera
 - Dockningsstation
 - Ett tillräckligt antal eluttag
 - Videoswitch

3 Datasäkerhet och dataskydd inom utbildningen

Inom utbildningen behandlas en stor mängd personuppgifter om elever, varav vissa klassificeras som särskilda kategorier av personuppgifter (artikel 9) enligt Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning (GDPR), och i allmänhet ska man särskilt anstränga sig för att skydda barns personuppgifter (punkt 38 i inledningen). Utbildningen får hjälp av de dataskyddsprinciper enligt bilaga 2 som nämnden för fostran och bildning godkände 30.5.2023.

Den administrativa och organisatoriska datasäkerheten säkerställs med tydligt datasäkerhetsförfarande och tydliga datasäkerhetsanvisningar, regelbunden utbildning för personalen och effektiv användarhantering och åtkomstkontroll.

Den fysiska säkerheten säkerställs genom att placera den informationstekniska utrustningen i säkra lokaler och genom att se till att enheterna låses så att tredje parter inte kommer åt dem.

Kommunikationssäkerheten genomförs genom att skydda nätet med brandmurar och VPN-förbindelser och genom att kryptera datatrafiken på vederbörligt sätt.

Hårdvarusäkerheten fokuserar på regelbunden uppdatering och regelbundet underhåll av enheterna och på att bekämpa virus och skadeprogram med lämplig programvara.

Programvarusäkerheten säkerställs genom att använda lagliga program och genom att administrera deras licenser, uppdatera programvaran regelbundet och se till att endast programvara från tillförlitliga källor används.

Datamaterialsäkerheten fokuserar på korrekt behandling och förvaring av känsliga uppgifter och på att kontrollera delning och överföring av uppgifter.

Användningssäkerheten omfattar utbildning och stöd för användare i informationssäkra rutiner samt användning av starka lösenordsprinciper och verktyg för lösenordshantering.

4. Användning av artificiell intelligens inom utbildningen

Artificiell intelligens kan användas inom utbildningen i enlighet med bilaga 4.

Del IV: Lagar och rättsakter

1. [Läropliktslagen \(1214/2020\)](#)
2. [Lagen om grundläggande utbildning \(628/1998\)](#)
3. [Förordningen om grundläggande utbildning \(852/1998\)](#)
4. [Gymnasielagen \(714/2018\)](#)
5. [Lagen om studentexamen \(502/2019\)](#)
6. [Statsrådets förordning om studentexamen \(612/2019\)](#)
7. [Den allmänna dataskyddsförordningen \(GDPR\)](#)
8. [Dataskyddslagen \(1050/2018\)](#)
9. [Lagen om nationella studie- och examensregister \(884/2017\)](#)
10. [Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014](#)
11. [Grunderna för gymnasiets läroplan 2019](#)

Bilaga 1. Planens bedömning och uppdatering

Bilaga 2. Ansvarsområdet utbildning i Lovisa stads dataskyddsprinciper (NFB 30.05.2023 § 58)

Bilaga 3. Plan för förnyande av ICT-utrustning i Lovisa stads skolor 2025–2030

Bilaga 4. Anvisningar för användning av artificiell intelligens i Lovisa stads skolor inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

Bilaga 5. Ansvarsfördelning mellan stadens ICT-tjänster och skolornas ICT